

**MODUL MANAGEMENT DE PROIECT**  
**SCRIPT NR. 6**  
**Managementul Implementării Proiectului**  
**Beneficiari PUBLICI**

***Ce este proiectul ?***

Ansamblu de activități și acțiuni care sunt cuprinse într-o cerere de finanțare depusă în cadrul unui apel de proiecte și care este supusă procedurilor de evaluare, selecție și contractare sau pentru care se încheie un contract de finanțare/se emite decizie de finanțare.

***Ce reprezintă activitatea de bază în cadrul unui proiect ?***

Activitate sau pachet de activități din cadrul unui proiect, care se verifică de către autoritatea de management în etapa de contractare și la momentul întocmirii planului de monitorizare al proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor acesteia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului;
- nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;
- bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minim 50% din bugetul eligibil al proiectului.

***Ce este Planul de monitorizare a proiectului ?***

Plan inclus în contractul de finanțare, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului.

***Ce sunt indicatorii de etapă ai proiectului prevăzuți în contractul de finanțare ?***

**Repere cantitative sau calitative** față de care este apreciat progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare.

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, autoritatea de management/organismul intermediar, va monitoriza proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza un sistem specific de repere intermediare și alte instrumente care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către autoritatea de management/organismul intermediar, iar nerealizarea acestora poate conduce la aplicarea unui mecanism de rețineri financiare.

### *Ce este Monitorizarea proiectelor?*

**Monitorizarea proiectelor** reprezintă procesul continuu de colectare sistematică de informații privind modul de desfășurare și rezultatele anumitor activități, analiza și utilizarea informației, prin intermediul documentelor sau/și prin vizite pe teren, asupra derulării unui proiect.

Prin monitorizarea proiectelor, Autoritățile de Management (ADR) se vor asigura că există un management eficient al acestora.

Pe lângă aceasta, ADR se asigură că activitățile proiectelor se desfășoară în conformitate cu calendarul prevăzut în contracte, că se realizează (sau există premisele să se realizeze) obiectivele, rezultatele și indicatorii prevăzuți în contractele de finanțare, că beneficiarii respectă principiile vizând egalitatea de șanse și nediscriminarea, regulile ajutorului de stat (acolo unde se aplică) și ale dezvoltării durabile, precum și celelalte condiționalități prevăzute în contractele de finanțare specifice fiecărui domeniu de intervenție.

De asemenea, se va acorda o atenție sporită **perioadei ex-post**.

În perioada de **5 ani** de la efectuarea plății finale către beneficiar sau în termenul prevăzut de normele privind ajutorul de stat, după caz, Autoritățile de Management se vor asigura că proiectele respectă condițiile de sustenabilitate stabilite prin contractele de finanțare și vor verifica îndeplinirea indicatorilor post implementare.

**Acțiunile** necesare atingerii obiectivelor din cadrul monitorizării proiectului:

- Furnizarea informațiilor cu privire la stadiul implementării proiectului;
- Depistarea problemelor apărute în implementare și facilitarea soluționării acestora;
- Urmărirea atingerii obiectivelor propuse și a rezultatelor planificate conform cererilor de finanțare.
- Actualizarea de către beneficiari prin informații rezultate din implementare și verificarea acestora de către Autoritățile de Management

Autoritățile de Management urmăresc stadiul implementării proiectelor gestionate prin:

a) **Verificarea documentelor**: verificarea Rapoartelor de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+ și verificarea oricăror alte documente definite prin proceduri, instrucțiuni, manuale, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan;

b) **Vizite la fața locului**: vizite de monitorizare care pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe durata de durabilitate a contractului de finanțare;

c) **Urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă** din planul de monitorizare a proiectului și, pe baza documentelor justificative transmise de beneficiar, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc Raportul de progres și a constatărilor autorității de management în urma vizitelor de monitorizare;

d) **Analizarea stadiului implementării proiectelor** în vederea modificării, suspendării, rezilierii, rezoluțiunii contractului de finanțare, conform prevederilor contractuale.

e) **Monitorizarea ex-post**: asigură verificarea respectării condițiilor de sustenabilitate stabilite prin contractele de finanțare, precum și monitorizarea îndeplinirii indicatorilor post implementare.

**Procesul de monitorizare** se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta. Instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor este reprezentat de **Planul de monitorizare a proiectului**, parte a contractului de finanțare.

**Planul de monitorizare a proiectului**, parte a contractului de finanțare, cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează atingerea acestora, în vederea atingerii indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

În procesul de monitorizare a proiectelor, se elaborează următoarele documente: **Raportul de progres** și **Raportul de vizită** al căror conținut cadru este aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

### **Aspecte importante de reținut în ceea ce privește implementarea și raportarea:**

- **Beneficiarul este responsabil** pentru implementarea proiectului în condiții specificate în contractul de finanțare.
- Autoritatea de management elaborează **Manualul Beneficiarului**, care include prevederi explicite, inclusiv etape, documente și orice informație necesară beneficiarului în relația cu autoritatea de management, inclusiv în ceea ce privește modificările contractuale, managementul financiar, monitorizare, verificarea, autorizarea și rambursarea cheltuielilor, atât pentru perioada de implementare, cât și pentru perioada de durabilitate. Manualul beneficiarului are caracterul unor orientări pentru beneficiari care este disponibil beneficiarilor, cel târziu, înaintea semnării contractelor de finanțare.
- **Raportul de progres:** Beneficiarul are obligația transmiterii **Raportului de progres**, care se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial **în 30 de zile** de la finalizarea trimestrului de raportare. Autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, poate decide să declare neeligibile cheltuielile aferente trimestrului solicitate la rambursare în cazul nerespectării termenului de depunere a raportului.
- În termen de **5 zile lucrătoare** de la termenul prevăzut pentru un **indicator de etapă**, beneficiarul va încărca documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management/organismul intermediar verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau încărcate de către beneficiar. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar, poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă curgerea termenului de validare.

### **Referitor la îndeplinirea, raportarea și verificarea indicatorilor de etapă:**

- Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management/organismul intermediar, înainte cu cel puțin 10 zile calendaristice termenului prevăzut mai sus.
- Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se notifică beneficiarul și autoritatea de management/organismul intermediar, cu privire la respectarea termenului stabilit, a documentelor justificative aferente unui indicator de etapă
- În cazul nerespectării termenului prevăzut mai sus, prin sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS 2021+ se blochează încărcarea documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, autorității de management/organismului intermediar, după caz, deblocarea aplicației și încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.
- În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

- În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar, identifică și stabilește împreună cu beneficiarul posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv activități consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.
- Neîndeplinirea unui indicator de etapă și reținerile pe care le poate aplica autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum este aceasta definită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.
- Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termen, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, **poate** reține din fiecare cerere de plată sau cerere de rambursare alta decât cererea de rambursare aferentă unei cereri de plată, care va fi depusă după data la care trebuia îndeplinit respectivul indicator de etapă, un procent de 5% din valoarea asistenței financiare nerambursabile eligibile a respectivei cereri.
- La fiecare indicator de etapă consecutiv nerealizat, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, poate majora procentul de reținere cu câte 5 puncte procentuale, până la finalul perioadei de implementare. În cazul în care procentul majorat este mai mare sau egal cu 20%, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, poate proceda la rezilierea contractului de finanțare/deciziei de finanțare, conform prevederilor capitolului IX - Decizia de reziliere de contractului de finanțare din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021.
- Reținerile financiare se operează prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+.

**Raportul de vizită** se elaborează de autoritatea de management prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la vizita la fața locului.

Pentru proiectele de investiții publice, beneficiarul finanțării se obligă să prevadă clauze în contractele de achiziție aferente activității de bază, conform cărora contractorii și subcontractorii constituie și mențin la zi documentația privind execuția lucrărilor, aferenta cărții tehnice a construcției, conform prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prin care sunt obligați să pună la dispoziția beneficiarului orice documente și/sau informații necesare pentru verificarea modului de implementare a contractului de achiziție.

Pentru proiectele de investiții publice care prevăd achiziții de lucrări, beneficiarii și/sau contractorii/subcontractorii, transmit autorităților de management/organismelor intermediare, informații lunare, în termen de 15 zile de la finalizarea lunii, pe toată durata de execuție a contractelor de achiziție de lucrări, prin sistemul informatic al fondurilor MySMIS2021/SMIS2021+ care va genera rapoarte privind stadiul fizic și valoric realizat, comparativ cu cel programat, **curba S** (*un tip de curbă care arată un raport grafic al progresului cumulat al unui proiect cu referire la timp și creșterea unei variabile în termeni unei alte variabile, deseori exprimate ca unități de timp. Este utilă pentru constructori ca să urmărească și să implementeze diferite faze ale proiectului în proiectul de construcție în curs de desfășurare, unde va ajuta să finalizeze proiectul în curs în termenul prevăzut și cu bugetul alocat*) a evoluției financiare și a progresului fizic, în corelare cu graficele fizice și valorice de execuție a lucrărilor actualizate.